

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу-әдістемелік кешені

Пән: Криминалистік тактика

4. СӨЖ және СМӨЖ ге арналған тапсырмалар**СӨЖ № 1****Тақырыбы: Оқиға болған жерді қарау тактикасы. Топтық жоба.****Тапсырма:** Топ студенттері оқиға болған жерді қарау тергеу әрекетін жүргізіп, техникалық құралдарды (фотоаппарат, бейне таспа) пайдалана отырып, нәтижелері бойынша хаттаманы дайындау.**Тапсырманың сипаттамасы:** Мәйіттің табылу фактісі бойынша ПО-ның кезекші бөліміне келіп түскен хабарлама негізінде тергеуші оқиға болған жерді қарау тергеу әрекетін жүргізеді. Студент тергеушінің ролінде тергеу әрекетіне қатысты дайындық шараларын: тергеу тобын (студенттердің арасынан қатысушыларды анықтап іріктеу) құру, тергеу әрекетіне қатысушыларға инструктаж беру, техникалық жағынан қамтамасыз ету (тергеу чемоданы және т.б.); жұмыс кезеңінің ұйымдастыру: арнаулы криминалистік полигондарда жалпы және детальды қарауды жүргізу; тергеу әрекетінің нәтижесін бекіту (хаттама толтыру). Тергеушімен қатар «Мен криминалист-маманмын», «Мен жедел-іздестірушімін», «Мен сот медицина қызметкерімін» ролдері бөлінген. Әр студент алдын ала теориялық жағынан дайындалып (ҚІЖК, «Сараптамалық қызмет туралы заңның» баптарындағы көрсетілген құқықтары мен міндеттерін, өкілеттілігі мен құзыретімен танысып, криминалистік тактика бойынша оқиға болған жерді қарау тергеу әрекетінің тактикалық және психологиялық аспектілерін зерттеп) оқу тергеу әрекеті барысында өзіндік жеке тұлғалық тараптан көрсетіп қатысады.**Тапсыру формасы:** Хаттама толтыру.**Орындау мерзімі:** апта**Бағалануы:****СӨЖ № 2****2. Криминалистикалық тактиканың негіздері.Тінту және алу****Тапсырма:** Топ студенттері жауап алу тергеу әрекетін жүргізу барысын техникалық құралдарды (аудио, бейне таспа) пайдалана отырып түсіру арқылы нәтижелері бойынша хаттаманы дайындау. **Жауап алуды диктофонға, бейне таспаға жазып, хаттама толтыру.****Тапсырманың сипаттамасы:** топ студенттерінің арасынан жауап алуды жүргізетін тергеуші тағайындалады. Студент тергеушінің ролінде тергеу әрекетіне қатысты дайындық шараларын жүргізеді: жауап алу пәнін анықтау, қойылатын сұрақтар шеңбері, дәлелдеме ретінде көрсететін айғақты заттар, жауап алудың жоспарын жазбаша құру, техникалық жағынан қамтамасыз ету (диктофон). Топтың арасынан жауап беруші тұлға ретінде (куә, жәбірленуші, сезікті, айыпталушы) студент таңдалынады. Жауап алудың барысы диктофонға жазылады. Әр студент алдын ала теориялық жағынан дайындалып (ҚІЖК баптарындағы көрсетілген құқықтары мен міндеттерін, өкілеттілігі мен құзыретімен танысып, криминалистік тактика бойынша жауап алу тергеу әрекетінің тактикалық және психологиялық аспектілерін зерттеп) оқу тергеу әрекеті барысында өзіндік жеке тұлғалық тараптан көрсетіп қатысады.**Әдебиеттер:**

1. Жәкішев Е.Г., Исаев А.А., Найманова Г.Х., Тапалова Р.Б., Темирболат Н.С. Криминалистика. Жеті-жарғы, 2009

2. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г., Россинская Е.Р.

Криминалистика

: Учеб. для вузов / Под ред Р.С. Белкина. М.: НОРМА, 2009.

3. Криминалистика. Учеб. для вузов / Т.В.Аверьянов, Р.С.Белкин, Ю.Г.Корухов, Е.Р.Россинская; Под ред.Р.С.Белкина.- М.: НОРМА-ИНФРА, 2011.

4. Криминалистика. Учеб. / [Т. С. Волчецкая, В. Я. Колдин, В. В. Крылов и др.]; МГУ им. М. В. Ломоносова, Юрид. фак.; Под ред. Н. П. Яблокова.- Изд. 2-е, перераб. и доп.- М.: Юристь, 2011.

СӨЖ № 3

3. Жауап алу тактикасы

Топ студенттері тергеу эксперименті тергеу әрекетін жүргізу барысын техникалық құралдарды (бейне таспа) пайдалана отырып түсіру арқылы нәтижелері бойынша хаттаманы дайындау.

Әдебиеттер:

1. Жәкішев Е.Г., Исаев А.А., Найманова Г.Х., Тапалова Р.Б., Темирболат Н.С. Криминалистика. Жеті-жарғы, 2009

2. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г., Россинская Е.Р.

Криминалистика

: Учеб. для вузов / Под ред Р.С. Белкина. М.: НОРМА, 2009.

3. Криминалистика. Учеб. для вузов / Т.В.Аверьянов, Р.С.Белкин, Ю.Г.Корухов, Е.Р.Россинская; Под ред.Р.С.Белкина.- М.: НОРМА-ИНФРА, 2011.

4. Криминалистика. Учеб. / [Т. С. Волчецкая, В. Я. Колдин, В. В. Крылов и др.]; МГУ Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу-методикалық кешені Бет 6 Барлығы 5 им. М. В. Ломоносова, Юрид. фак.; Под ред. Н. П. Яблокова.- Изд. 2-е, перераб. и доп.-М.: Юристь, 2011.

СӨЖ № 4

4. Тану үшін көрсету тергеу әрекетінің тактикасы

Топ студенттері тану үшін көрсету тергеу әрекетін жүргізу барысын техникалық құралдарды (бейне таспа) пайдалана отырып түсіру арқылы нәтижелері бойынша хаттаманы дайындау.

Әдебиеттер:

1. Жәкішев Е.Г., Исаев А.А., Найманова Г.Х., Тапалова Р.Б., Темирболат Н.С. Криминалистика. Жеті-жарғы, 2009

2. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г., Россинская Е.Р.

Криминалистика

: Учеб. для вузов / Под ред Р.С. Белкина. М.: НОРМА, 2009.

3. Криминалистика. Учеб. для вузов / Т.В.Аверьянов, Р.С.Белкин, Ю.Г.Корухов, Е.Р.Россинская; Под ред.Р.С.Белкина.- М.: НОРМА-ИНФРА, 2011.

4. Криминалистика. Учеб. / [Т. С. Волчецкая, В. Я. Колдин, В. В. Крылов и др.]; МГУ им. М. В. Ломоносова, Юрид. фак.; Под ред. Н. П. Яблокова.- Изд. 2-е, перераб. и доп.- М.: Юристь, 2011.

СӨЖ № 5

5. Ұйымдасқан қылмыстық қызметті тергеу ерекшеліктері

Ұйымдасқан қылмыстық топпен жасалған қылмыстардың криминалистік сипаттамасы. Типтік болжаулар. Типтік тергеу

ситуациялары. Алғашқы тергеу және жедел-іздігіру әрекеттері.

Әдебиеттер:

1. Жәкішев Е.Г., Исаев А.А., Найманова Г.Х., Тапалова Р.Б., Темирболат Н.С. Криминалистика. Жеті-жарғы, 2009
2. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г., Россинская Е.Р.

Криминалистика

: Учеб. для вузов / Под ред Р.С. Белкина. М.: НОРМА, 2009.

3. Криминалистика. Учеб. для вузов / Т.В.Аверьянов, Р.С.Белкин, Ю.Г.Корухов, Е.Р.Россинская; Под ред.Р.С.Белкина.- М.: НОРМА-ИНФРА, 2011.
4. Криминалистика. Учеб. / [Т. С. Волчецкая, В. Я. Колдин, В. В. Крылов и др.]; МГУ им. М. В. Ломоносова, Юрид. фак.; Под ред. Н. П. Яблокова.- Изд. 2-е, перераб. и доп.-М.: Юристъ, 2011.

СӨЖ № 6

6. Тергеуге қарсылық көрсету, оларды жою жолдары

Қарсылық көрсетудің түсінігі, олардың формалары.

Әдебиеттер:

1. Жәкішев Е.Г., Исаев А.А., Найманова Г.Х., Тапалова Р.Б., Темирболат Н.С. Криминалистика. Жеті-жарғы, 2009
2. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г., Россинская Е.Р.

Криминалистика

: Учеб. для вузов / Под ред Р.С. Белкина. М.: НОРМА, 2009.

3. Криминалистика. Учеб. для вузов / Т.В.Аверьянов, Р.С.Белкин, Ю.Г.Корухов, Е.Р.Россинская; Под ред.Р.С.Белкина.- М.: НОРМА-ИНФРА, 2011.
4. Криминалистика. Учеб. / [Т. С. Волчецкая, В. Я. Колдин, В. В. Крылов и др.]; МГУ им. М. В. Ломоносова, Юрид. фак.; Под ред. Н. П. Яблокова.- Изд. 2-е, перераб. и доп.-М.: Юристъ, 2011.

Криминалистика пәні бойынша СӨЖ орындау және реферат жазуға әдістемелік нұсқау

Бұл жұмысты (реферат) жазудағы студенттің алдына қойылатын жалпы міндет пен мақсаттың өзіндік ерекшеліктері бар. Жұмысты жазуда, арнайы оқулықтармен ғана шектеліп қоймай, студент өзі тұратын жерде болған қылмыстық істерді оқып, тергеу практикасын пайдалана білуі қажет. Бұл келтірілген сот немесе тергеу тәжірибесі, осы аудандағы, облыстағы аталған қылмыс түрімен күрес жүргізуде қандай нәтижелер берді, СӨЖ тапсырмаларында және реферат жұмыста мысал ретінде жазылуы тиіс.

Жұмысқа пайдалану үшін зерттелген ізденістер тізімі қолданылған әдебиеттерден кейін тіркеледі.

Қортындыда студент әрбір танысқан іс бойынша тергеу жүргізу кезінде тактикалық дұрыс шешілген мәселені, сондай-ақ тергеушінің техникалық құралдар мен әдіс-тәсілдерді қолдануда кеткен кемшіліктерді көрсетеді.

Рефераттың бірінші бетінде баяндалатын тақырыпқа сәйкес жұмыс жоспары құрылады. Криминалистика пәнінен реферат жұмыс жазуда, студенттердің көпшілігі мазмұны жағынан негізгі тақырыптан әлдеқайда ауытқуы байқалады, осы кемшіліктерді болдырмауға баса назар аударылуы қажет.

Жұмысты жазу барысында міндетті түрде ғылыми деректерге сүйеніп, жұмыстың атауын, қолданылған әдебиеттердің шығарылған баспасын, жылын және бетін нақты көрсетіп жазу керек.

Егер оқулықта баяндалатын мәселе туралы әртүрлі көзқарастар, пікірлер болса, онда студент олардың әрқайсысын дәлел ретінде көрсетіп, өзінің қай көзқарасқа қосылатынын не қосылмайтынын білдіреді.

Криминалистика пәні бойынша альбом орындауға әдістемелік нұсқау.

Студент бақылау жұмысын орындамастан бұрын, криминалистика пәні бойынша ұсынылған оқу бағдарламасына сәйкес әдебиеттерді, сондай-ақ қосымша басқа да ғылыми материалдарды оқып зерттеуі қажет.

Ұсынылып отырған тапсырмалар тек қана теориялық білімді талап етіп қана қоймай, сонымен қатар әртүрлі объектілерді (айғақты заттарды, дәлелдерді) іздеп тауып бекіту, алу және зерттеу үшін пайдаланатын криминалистік әдістер мен тәсілдерді, оған қажет техникалық құралдарды тәжірибе жүзінде қолдана алуын талап етеді. Сондықтан да жұмыс барысында тәжірибелік біліктігін арттыру үшін студент бар мүмкіншілігін пайдалануы керек.

Сондай-ақ, фотоаппараттың құрылысын, оның тергеу үстінде қолдану міндеттеріне байланысты тәсілдері мен әдістерін жете меңгеруі қажет.

Бақылау жұмысы қолжазба түрінде мектеп, сурет дәптері немесе стандартты ақ қағазға орындалады.

Берілген тапсырма бойынша фотосуреттер 9x15 немесе 10x15 форматымен дайындалады және сурет шарты бойынша қағаз бетіне жапсырылады. Жапсырылған жеке қалташада әрбір түсірілген суреттің негативі қоса тіркеледі. Түсірілген суреттің сапасы, сот-оперативті суретінің талабына сай келуі керек.

Тапсырмалар берілген реті бойынша орындалуы керек. Әр жауап алдында тапсырмалар шарты толық түрде көрсетілуі қажет.

Бақылау жұмысына берілетін рецензияда, ұсынылған тапсырмаға берілген жауаптың толық орындалу мазмұны және оны орындаудың барлық шартын сақтауы ескеріліп, осының бәріне баға беріледі.

СОӨЖ дайындалу үшін материалдарды зерделеу кестесі

№	Тақырыптардың атауы және СОӨЖ тапсырмаларының мазмұны	тапсыру мерзімі	бақылау нысаны және баллдар
	Идентификация мен диагностика Идентификацияның түсінігі, ғылыми негізі, маңызы, түрлері, объектілері. Диагностиканың түсінігі, объектілері, маңызы.		Конспект 15 бал
	Суық қарутану мен жарылғыштану Суық қарутанудың түсінігі, түрлері.		Конспект 15 бал

	Жарылғыштанудың түсінігі, түрлері.		
	Дәстүрлі емес криминалистикалық техниканың бағыттары Заттар, бұйымдар мен материалдарды криминалистикалық зерттеу. Криминалистикалық одорология. Бейнефонографиялық зерттеу.		Сұрақтарды ауызша талқылау 15 бал
	Криминалистикалық тактиканың жалпы ережелері Тактикалық әдіс. Тактикалық комбинация. Тактикалық операция. Тергеу ситуациясы. Тактикалық шешім.		Конспект 15 бал
	Салыстырмалы үлгілерді алу тактикасы Салыстырмалы үлгілердің түсінігі, түрлері. Салыстырмалы үлгілерді алудың ережелері. Салыстырмалы үлгілерді алу нәтижесін бекіту.		Хаттама толтыру 15 бал
	Криминалистикалық болжаулар және тергеуді жоспарлау Криминалистикалық болжаулар. Тергеуді жоспарлау.		Жазбаша тергеу жоспарын құрастыру 15 бал
	Экологиялық қылмыстарды тергеу. Экологиялық қылмыстардың криминалистік сипаттамасы. Қылмыстық қол сұғу затының ерекшеліктері. Экологиялық қылмыстар бойынша типтік тергеу ситуациялары және тергеудің алғашқы кезеңі.		Реферат 15 бал